

NSR I KORTHET

Uppföljning av avfallsplanen
& året som gått

2022

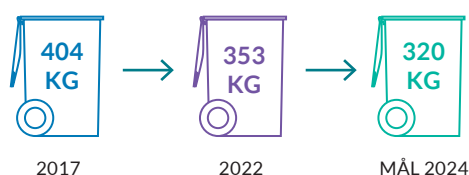
HUR GÅR DET FÖR OSS?

NSR arbetar med att ta hand om avfall och återvinningsmaterial på bästa sätt med hänsyn till miljö, arbetsmiljö, teknik och ekonomi. I den regionala avfallsplanen för nordvästra Skåne finns fyra målområden för 2024. Dessa målområden anger hur vi i regionen ska verka för att minska avfallets mängd och farlighet samt styra avfallshandlingen i riktning mot ett hållbart samhälle.

MÅLOMRÅDE 1 - FÖREBYGGA RESURSSLÖSERI

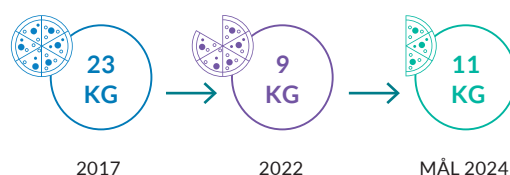
FÖREBYGGA AVFALL

Den totala avfallsmängden per invånare (exkl trädgårdsavfall) ska minska med 20 procent från 2017 till 2024.

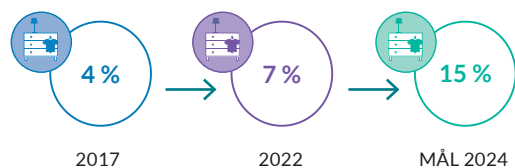
MATSVINN

Matsvinnet i regionen ska minska med 50 procent per invånare från 2017 till 2024.

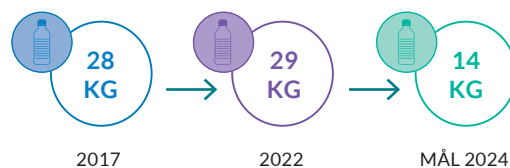
ÅTERBRUK

Av det grov- och textilavfall som samlas in ska 15 procent gå till återanvändning 2024.

PLAST I RESTAVFALL

Mängden plast i restavfallet ska minska med 50 procent från 2017 till 2024.

SAMMANFATTNING

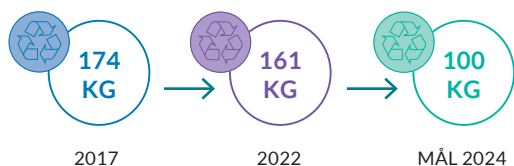
Det bästa avfallet är det som inte uppstår.

Från 2021 till 2022 minskar den totala avfallsmängden med 13 kilo per invånare. Cirka 3 600 ton mindre avfall beror på minskad mängd matavfall, men också en liten minskning av förpackningar och tidningar hemma samt på återvinningscentralen. Vi kan också se att matsvinnet minskat under 2022. Inflationen kan vara en anledning till avfallsminskningen, man tar vara på den mat som köps hem samtidigt som man inte konsumerar mer än nödvändigt på grund av höga räntor, dyrare el och drivmedel samt att matpriserna har ökat med cirka 20 procent under det senaste året.

MÅLOMRÅDE 2 – FRÅN AVFALL TILL RESURS

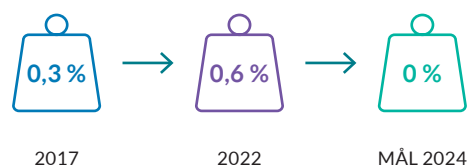
RESTAVFALL

Mängden restavfall per invånare ska minska med 42 procent från 2017 till 2024.

FARLIGT AVFALL OCH ELEKTRONIK I RESTAVFALL

Mängden farligt avfall och elavfall i restavfallet ska minska till 0 procent 2024.

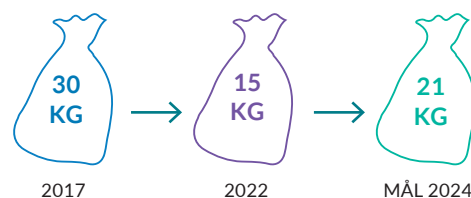
TEXTIL I RESTAVFALL

Mängden textilier i restavfallet ska minska med 40 procent från 2018 (då vi började samla in textilier separat) till 2024.

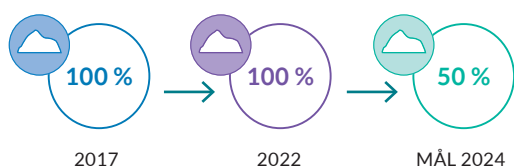
AVFALL TILL FÖRBRÄNNING FRÅN ÅVC

Mängden avfall som går till förbränning från återvinningscentralerna ska minska med 30 procent per invånare till 2024 (målet uppnått 2020).

MASSOR

Till 2024 ska 50 procent av de schaktmassor som NSR hantlar renas i den grad att de kan återanvändas eller återvinnas, istället för att 100 procent sluttäcks.

SAMMANFATTNING

Det avfall som uppstår är resurser i ett kretslopp.

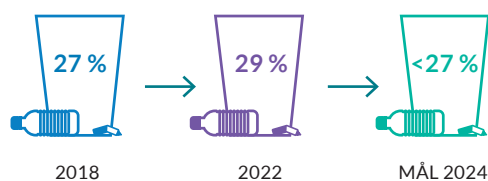
Från 2021 till 2022 har restavfallet inte minskat. Mängden restavfall ligger fortfarande på 161 kilo per invånare vilket det har gjort sen 2020. Vi kan se att det finns mycket som är fetsorterat i restavfallet. Om alla sorterade rätt skulle vi kunna minska mängden restavfall i regionen med 20 000 ton per år. Vi kan även se att matavfall som samlas in har minskat kraftigt. Detta kan bero på att man tar vara på maten på ett annat sätt men också på att matavfallet slängs i restavfallet.

Avfall till förbränning från återvinningscentralerna – här har vi redan uppnått målet tack vare det säckstopp som infördes 2020.

MÅLOMRÅDE 3 – FÖREBYGGA OCH BEGRÄNSA NEDSKRÄPNING

UPPLEVD NEDSKRÄPNING

Nedskräpning ska förebyggas och minimeras.

SAMMANFATTNING

Nedskräpning bidrar till att miljöer upplevs som otrugga. Därför ska nedskräpning minimeras. Fokus i detta målområde är att mäta den faktiska nedskräpningen, vilket sker genom att mäta hur nedskräpat invånarna upplever att det är i regionen.

2022 är femte året som vi mäter den upplevda nedskräpningen och resultatet är lite högre än 2018. Målet är att förebygga och minimera nedskräpning i nordvästra Skåne.

MÅLOMRÅDE 4 – MÄNNISKA OCH MILJÖ I FOKUS

GOD SERVICE

Nöjd Kund Index (NKI) för regionen ska hålla en jämn och hög nivå över tid.

FORDON

Alla fordon som används av NSR eller på uppdrag av NSR ska vara 100 procent fossilbränsle fria. Målet är till stor del uppnått då alla sop- och slambilar samt besöksbussar kör på fossilfritt bränsle.

SCHAKTMASSOR

NSR ska upprätta fler platser i regionen för mellanlagring av schaktmassor för att minska transporterna. I dagsläget erbjuds sådana platser i Helsingborg och Höganäs.

SAMMANFATTNING

Belastningen på miljön ska minska samtidigt som kunderna ska vara nöjda med avfallshanteringen.

Vi fortsätter att effektivisera renhållningen för att invånarna ska få en hög service. Kundnöjdindex 4,3 visar att vi gör ett bra arbete.

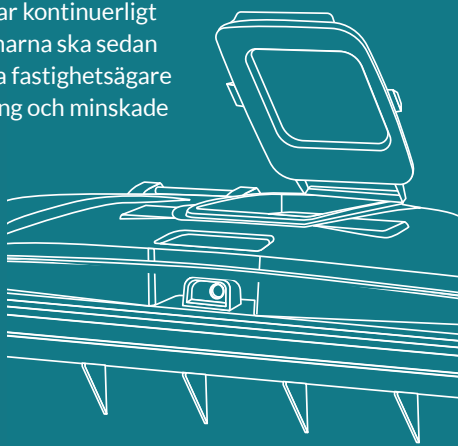
Alla fordon som används vid hämtning av avfall i kärll, vid fastighetsnära insamling och slamtömning har kört på 100 procent fossilfritt bränsle under 2022. Detta gäller även NSR:s tjänstebilar, transport och krossning av RT-flis, transport av massor, insamling och hämtning av returpapper på återvinningsstationerna.

SMARTA SOPRUM MED NIVÅMÄTARE

Under 2022 har vi i ett projekt, tillsammans med Höganäshem och Bintel, genomfört ett omfattande arbete med att skapa en väl fungerande avfallshantering i nästan 40 miljörum. Med hjälp av digitala nivåvakter har vi testat och utvärderat olika insatser som till exempel mindre inkastluckor på restavfallskärl för att stimulera människor att sortera ut det som inte hör hemma i restavfallet.

Syftet med projektet är att undersöka vilka insatser som ger störst effekt. Med hjälp av nivåvakter kan vi följa förändringar kontinuerligt över tid. Lärdomarna ska sedan spridas till andra fastighetsägare för ökad sortering och minskade avfallsmängder.

Projektet fortsätter under 2023 och ska resultera i ett nytt koncept för avfallsrådgivning.

FRÅN SOPTIPP TILL INNOVATIONSPARK

Den 12 maj 1982 registrerades Nordvästra Skånes Renhållnings AB – samägt av kommunerna Bjuv, Båstad, Helsingborg, Höganäs, Åstorp och Ängelholm – och uppbyggnaden av ett regionalt avfallsbolag startade.

Redan 1989 började vi med utsortering av bland annat glas och tidningar vid villor i regionen. Några år senare invigdes den första återvinningsgården där invånarna kunde sortera sitt grovavfall. På 90-talet genomförde vi också försök med insamling av matavfall som rötades i vår nya biogasanläggning.

I början på 2000-talet blev Helsingborg en av de första kommunerna i Sverige att införa fyrfackskärl för fastighetsnära källsortering och våra andra ägarkommuner följde snart efter. Senast i raden av innovationer för ett mer hållbart samhälle är biokolsanläggningen som invigdes 2022.

Genom fyra decennier har NSR:s verksamhet utvecklats från soptipp till modern innovationspark för miljöteknik. Nu ser vi fram emot 40 år till i samhällets tjänst!

ÅRET SOM GÅTT 2022

JAN

Samverkan för bättre avfallshandling

Med målet att nå högre upp i avfallstrappan, besöker NSR och miljökontoret i Åstorp butiker och restauranger där NSR hämtar avfall. Syftet är att informera och föreslå förbättringar som leder till bättre avfallshandling och sänkta kostnader för verksamheterna.

JUNI

Invigning av biokolsanläggningen

Vi inviger Sveriges största produktionsanläggning för biokol tillverkat av trädgårdsavfall. Samtidigt invigs det första svenska kompetenscentret för biokol, i vår industripark i Helsingborg. Biokolsanläggningen kommer att tillverka 1 500 ton biokol årligen.

JULI

Årets återvinningsinspiratör

NSR:s kunskapsnav och kompetenscenter för biokol, utses till Årets återvinningsinspiratör. Det slås fast på återvinningsgalan i Stockholm, där branschens alla hjältar får stå i fokus, när goda exempel i en rad kategorier lyfts fram och hyllas.

DEC

FEB

NSR och Ikea samarbetar

NSR startar samarbete med Ikea Helsingborg med målet att återanvända fler möbler. På återvinningscentralen i Helsingborg kan kunder skänka Ikeamöbler de inte längre vill ha. Möblerna säljs sedan vidare till nya ägare i Ikea-varuhusets cirkulärbutik.

MAJ

H22 City Expo i Helsingborg

NSR deltar i Helsingborgs internationella stadsmässa - som pågår i 35 dagar - med event i Oceanhamnen och på Filborna. Här inspirerar vi besökarna till att återbruka, källsortera, minska sitt avfall och odla med biokol.

AUG

NOV

Återbruk av järnvägsbakad

I Trafikverkets utbyggnad av järnvägen till dubbelspår, mellan Ängelholm och Helsingborg, tar vi emot cirka 180 000 ton schaktmassor. Ur massorna lyckas vi sikta ut och rena cirka 6 000 ton järnvägsbakad som återanvänds i projektet.

Smarta soprum

Tillsammans med Höganäshem och Bintel genomför NSR ett omfattande arbete med att skapa en bra och hållbar avfallshandling. Vi testar kärl med inkastluckor och använder sensorer för att dimensionera rummen rätt, vilket minskar mängden restavfall och ökar andelen utsorterat material.

MARS

Minska matsvinn genom upphandling

Tillsammans med Helsingborgs stad utbildar NSR stadens upphandlade leverantörer av mat. Fokus är vinsterna med att minska matsvinnet, vilket genererar lägre kostnader, mindre avfall och därmed minskad klimatpåverkan samt goodwill för matleverantören.

APR

SEP

MÅNA en del i driften

Testet med den mobila återvinnings tjänsten MÅNA (Mobil Återvinning Nära Användaren) på Bjärehalvön är avslutas. Kundnöjdheten var mycket hög. Baserat på det positiva resultatet inför vi den rullande återvinnings tjänsten i den ordinarie driften.

OKT

FÖRÄNDRINGARNAS TID ÄR HÄR

NSR är en leverantör av värdefulla råvaror. "Gruvan" där resurserna hämtas för att förädlas till nya produkter är invånarnas avfallskärl. Vår sopbil märkt med ordet "värdetransport" talar ett tydligt språk. För det är ju precis vad det är!

Direkt från gruvan hämtar våra värdetransporter material som blir biogödsel till regionens jordbrukare, biogas till lokalbussarna, glaskross till nya glasflaskor och så vidare. Vi hämtar till och med hela saker som vi skänker till verksamheter som säljer dem på nytt. Snacka om värdetransporter! Men redan innan råvaror slängs i avfallskärl hade resurser och pengar kunnat sparas. Till exempel kan matrester bli en extra måltid i stället för att kastas. En smart hantering av resurser ger ekonomiska, sociala och miljömässiga vinster.

För att nå NSR:s vision om "oändligt liv för resurser och vår planet" krävs större förändringar av både teknik och beteenden. Till exempel återvinns över 90 procent av alla PET-flaskor genom pantsystemet, men för övriga plastförpackningar står det sämre till. Här återvinns knappt 20 procent. I teorin är lösningen enkel – med färre sorters plast och förpackningar som är enklare att plocka isär och sortera hade återvinningen ökat. För att komma dit krävs att många aktörer samverkar.

Sortering börjar vid källan och engagemanget och kunskapen hos våra invånare är avgörande. En stor utmaning är att öka utsorteringen av avfallet i regionens flerfamiljsfastigheter. Vi ser att boende i flerfamiljshus endast sorterar ut cirka 30 procent av sitt avfall i olika fraktioner. Resterande 70 procent går till energiproduktion och återvänder inte till kretsloppet för att bli nya råvaror.

NSR fokuserar nu på att öka utsorteringen från flerfamiljsfastigheter. Genom smartare avfallshantering hos denna kundgrupp kommer både ekonomin och miljön bli stora vinnare. Det är en ganska enkel ekvation.

"Innan en produkt har rätt att bli avfall måste vi noga överväga möjligheten att återbruka den."

NSR ser ett ökat intresse bland olika aktörer för att ta hand om ännu användbara produkter som lämnats till våra anläggningar. Och det finns många positiva aspekter på att återbruka – miljömässiga, ekonomiska och sociala. Såväl våra ägarkommuner som privata initiativ tar hand om, reparerar och säljer återbrukade produkter vidare, vilket sysselsätter många personer.

I återkommande mätningar ser vi att våra kunder är fortsatt väldigt nöjda med vår service och det vi bidrar med till samhället, vilket vi gläds åt och värnar om.

NSR har alltid haft mycket högt ställda mål och ambitioner. Vi ser att mycket återstår att göra, men vi är laddade och strävar efter ständig utveckling och förbättringar. Vi har en del kvar, men kommit en bra bit på vägen.

Ulf Molén
Verkställande direktör
NSR AB

DET HÄR ÄR NSR

NSR är ett kommunalt bolag som arbetar med att samla in avfall och hitta bästa möjliga avsättning för det. NSR ägs av de sex nordvästskånska kommunerna Bjuv, Båstad, Helsingborg, Höganäs, Åstorp och Ängelholm.

Målet är att verksamheten ska vara en del i skapandet av ett långsiktigt hållbart och kretsloppsbaseerat samhälle. NSR arbetar för avfallsminimering och med att ta hand om avfall och återvinningsmaterial på bästa sätt med hänsyn till miljö, arbetsmiljö, teknik och ekonomi.

VILL DU VETA MER?

Detta är en populärversion av NSR:s årsredovisning och uppföljning av avfallsplan för 2022. Här har vi samlat det viktigaste som hänt under året så att du får en översikt över det som NSR har gjort.

Vill du fördjupa dig? Då finns hela NSR:s årsredovisning och avfallsplansuppföljning på vår webbplats.

nsr.se/rapporter

UPPFÖLJNING AV AVFALLSPLANEN

KOMMUNSTATISTIK 2022

Detta är en sammanställning av hur NSR:s ägarkommuner i nordvästra Skåne prestrat i förhållande till målen i den regionala avfallsplanen.

FÖREBYGGA AVFALL

Total mängd avfall i kg/inv/år, exkl trädgårdsavfall

Kommun	2017	2022	Mål 2024
Bjuv	344	302	275
Båstad	525	423	420
Helsingborg	396	340	320
Höganäs	441	413	352
Åstorp	376	346	301
Ängelholm	400	354	320
NSR totalt	404	353	320

MATSVINN

Total mängd matsvinn i kg/inv/år

Kommun	2017	2022	Mål 2024
Bjuv	16	6	8
Båstad	29	10	14
Helsingborg	24	9	12
Höganäs	19	10	10
Åstorp	17	8	8
Ängelholm	21	12	11
NSR totalt	23	9	11

RESTAVFALL

Total mängd restavfall i kg/inv/år

Kommun	2017	2022	Mål 2024
Bjuv	119	123	69
Båstad	175	153	101
Helsingborg	191	167	100
Höganäs	180	158	105
Åstorp	142	164	83
Ängelholm	141	157	82
NSR totalt	174	161	100

PLAST I RESTAVFALL

Plast i restavfallet i kg/inv/år

Kommun	2017	2022	Mål 2024
Bjuv	19	24	10
Båstad	28	30	14
Helsingborg	30	31	15
Höganäs	28	26	14
Åstorp	22	29	11
Ängelholm	22	26	11
NSR totalt	27	29	14

GOD SERVICE

Nöjd Kund Index på skala 0-5 (kopplat till mål i ägardirektiven 2020)

Kommun	2017	2022	Mål 2020
Bjuv	4,4	4,1	4,4
Båstad	4,2	4,3	4,4
Helsingborg	4,3	4,3	4,4
Höganäs*	-	4,4	4,4
Åstorp	4,3	4,2	4,4
Ängelholm	4,2	4,3	4,4
NSR totalt	4,3	4,3	4,4

UPPLEVD NEDSKRÄPNING

Andel invånare i procent som anser att kommunen är nedskräpad

Kommun	2018	2022	Mål 2024
Bjuv	35	44	<35
Båstad	8	12	<8
Helsingborg	32	39	<32
Höganäs	13	6	<13
Åstorp	25	32	<25
Ängelholm	13	11	<13
NSR totalt	27	29	<27

* NSR tog över avfallshanteringen i Höganäs kommun den 1 januari 2020

VAD VI GÖR FÖR LUFT, VATTEN & MILJÖ

LAKVATTEN

Vatten som kommit i kontakt med avfall benämns lakvatten. Hos NSR sker detta huvudsakligen i de deponier som förvaltas på anläggningarna. Lakvatten kan innehålla olika typer av ämnen vilket leder till att det måste behandlas på olika sätt.

NSR använder flertalet olika system – biologisk, fysikalisk och kemisk rening – för att säkerställa kvaliteten på det vatten som lämnar anläggningen. Sedan flera år tillbaka har NSR byggt upp ett internt reningssystem för att behandla vattnet på plats innan det avleds till Öresund.

En av utmaningarna med rening av lakvatten är innehållet av näringsämnen (framför allt kväve), vilka kan orsaka övergödning om de hamnar i naturen. För att minska näringen i lakvattnet arbetar NSR med en reningsteknik som kallas KBR (Kontinuerlig Biologisk Rening). Tekniken bygger på att mikroorganismer i stora vattenfyllda dammar omvandlar och tar bort näringen.

Under 2021 kompletterades KBR-tekniken med en rotzonsanläggning som renar lakvattnet ytterligare efter KBR:en. I detta system använder NSR sig av bladvass som växer i sand för att ta bort både näring och metaller från vattnet.

Under 2022 har teknikens reningseffekt kunnat utvärderas, vilket är ett arbete som även kommer fortsätta under 2023 års växtsäsong.

DEPONIGAS

När organiskt avfall bryts ned bildas metan, en mycket stark växthusgas (25 gånger starkare än koldioxid). För att minimera risken att metan som bildas i de gamla deponierna kommer ut i atmosfären måste den tas omhand. NSR samlar därför upp gasen genom dräneringsrör som ligger utplacerade i deponin för att sedan använda gasen i fjärrvärmeproduktion.

Nuförtiden är det förbjudet att deponera sådant som bildar metan. Produktionen av metan minskar hela tiden i deponierna vilket i sig är bra, men det skapar också problem. Ju mindre mängd gas det finns i en deponi, desto svårare är det att samla upp den.

Under början av 2023 kommer nya deponigasmotorer att installeras, och NSR kommer då att kunna producera både fjärrvärme samt el från deponigasen. Elen kommer att kunna användas i den nya biokolsanläggningen.

LUKT

I samband med biologiska processer frigörs/bildas det ofta svavelväte, vilket kan bidra till luktpåverkan. Hur lukten sprids och upplevs är väldigt väderberoende (lufttryck, vindhastighet och temperatur).

Under 2022 genomfördes en utökad lukttutredning på en av luftreningsprocesserna vid biogasanläggningen. Utredningen resulterade i en rad förslag på kompletterande åtgärder som ska utvärderas under början av 2023.

BIOGAS

Biogas produceras genom rötning av biologiskt avfall både från hushåll och från företag. Den färdiga biogasen används främst som drivmedel i bilar och bussar och ersätter då fossila bränslen. Koldioxiden som bildas vid användningen av biogas ingår i kolets naturliga kretslopp och bidrar därför inte till växthuseffekten. Utöver biogas produceras även biogödsel som näring till regionens åkermark. Biogödseln ersätter konstgödning och bidrar därigenom bland annat till ett bättre mikroklimat i jorden, minskat utsläpp av koldioxid samt minskad förbrukning av ändliga resurser (bland annat fosfor).

Under 2022 produceras 7 533 130 Nm³ biogas och 140 793 ton biogödsel. Produktionen av biogas under 2022 motsvarar drivmedel för ungefär 7 500 bensinbilar under ett år (1 000 l bensin/bil och år, SCB 2015).

Sedan årsskiftet 2015/16 driver Biond AB biogasanläggningen. NSR äger fortfarande anläggningen. Under 2022 installerades ett reningsslag för att separera ut rejekt, så som plast och annat som kan följa med när matavfallet inte är tillräckligt rent. Allt material som inte är organiskt följer annars med genom hela processen eftersom det inte kan rötas och kan därför följa med ut på åkrarna via biogödslet. Därför är det viktigt att bara lägga matavfall i matavfallspåsarna.

TRANSPORTER

Alla transporter påverkar miljön, inte bara lokalt utan även på det globala planet. Påverkan kommer från bland annat förslitning av vägbanor och fossil bränsleförbränning som påverkar växthuseffekten. Sedan 2016 ställer NSR krav på sina insamlingsentreprenader att dessa ska utföras med fordon som drivs av biogas. För de transporter/maskiner som inte kan drivas av biogas använder vi diesel. Under året har åtgärder vidtagits för att samtliga egna arbetsfordon och inhyrda maskiner ska drivas med förnybart bränsle (HVO100).

RISK FÖR BRAND OCH EXPLOSION

Brand kan, förutom materiella skador, även ha stor påverkan på hälsa och miljö. Röken kan förutom att bidra med växthusgaser även sprida dioxiner och andra gifter. Okontrollerad brand i en avfallsanläggning resulterar också i en förlust av den energiutvinning som avfallet skulle bidragit med om förbränningen skett under kontrollerade former vid energiproduktion. NSR bedriver tillsammans med räddningstjänsten i nordvästra Skåne ett ständigt förebyggande brandarbete genom kontinuerlig utbildning och övning.

Under 2022 uppstod fem mindre bränder på Filbornaanläggningen där räddningstjänst kontaktades manuellt eller genom automatiska brandlarm. Alla dessa bränder var av mindre karaktär och kunde stävjas redan i brandens initiala skede. Ingen av bränderna har gjort att NSR behöver stänga hela eller delar av anläggningen längre än några timmar.